

БЕЛАРУСКАЯ НАВУКОВАЯ ТЭРМІНОЛЁГІЯ

ВЫПУСК ПЯТЫ

**ГЕОЛЁГІЯ, МІНЭРАЛЁГІЯ,
КРЫШТАЛЁГРАФІЯ**

*ВЫДАНЬНЕ ІНСТИТУТУ
БЕЛАРУСКАЕ КУЛЬТУРЫ. МЕНСК, 1924*

Глаўліт. № 2180. 1 Дзярж. друк. Зак. № 1518. Друк. у ліку 1000 экз.

Гэты выпуск «Беларускае навуковае тэрмінолёгіі» зъмяшчае ў сабе геолёгічныя, мінэралёгічныя і крышталёграфічныя тэрміны. З прычыны агульнасьці некоторых тэрмінаў, адсылаем у належачых выпадках да выпуска 3-га і 1-га навуковае тэрмінолёгіі. З палеонтолёгічных назваў вымершых жывёлаў і расьлін мы далі, як прыклад, толькі тыя, якія найчасцей сустракаюцца, прычым некоторые, найболей харасцерныя, далі ў перакладзе на нашу мову (Жах-рыба і г. д.), большасць-жэ пакінулі ў міжнародным значэньні, толькі з беларускай транскрыпцыяй.

Што датыча назваў мінераляў і земных парод (их болей як 6000), дык мы абрали толькі болей вядомыя; іншыя кожны, па патрэбе, сам лёгка перанясе ў беларускую транскрыпцию. Апрацаванье наступных тэрмінаў было даручана М. А. Грамыку.

М. Г.

РАСІЙСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК.

1 Абляция	Абліацыя, змыў
2 Абрация	Абразія, зрэз морскі
3 Авантурин	Авантурын
4 Авгит	Аўгіт
5 Агат	Агат
6 „ древовидный	„ дрэваваты
7 „ моховидный	„ махаваты
8 Адуляр	Адуляр
9 Айсберг	Гара лёдавая, лёдагор
10 Азойская эра	Азойская, бязжыўная
11 Азурит (медная лазурь)	Азурит, блакіць мядзянная
12 Аквамарин	Аквамарын
13 Аккумуляция	Зграмаджэньне
14 Алебастр	Алябастар
15 > восточный	„ усходні
16 Александрит (хризоберилл)	Александрыт, хрызобэриль
17 Аллювий	Алюві, наплавы
18 Аллювиальная отложение	», сучасныя адклады
19 Алмаз	Дыямэнт
20 Альбит (гл. Полевой шпат)	
21 Альгонский период	Альгон
22 Альмандин (гл. Гранат)	
23 Алюминий	Гліняк, алюмінь
24 Амбра (гл. Янтарь)	
25 Аметист	Амэтысты
26 Аммонит	Амоніт
27 Аморфный	Некрышталёвы
28 Амфибол	Амфіболъ
29 Ангидрит	Бязводнік, ангідрыт
30 Анортит	Анортыт

31	Антиклиналь	Выгін, антыкліналь
32	Антрацит	Антрацыйт
33	Апатит	Апатыт
34	Апофиза	Аджыльле
35	Арагонит	Арагоніт
36	Архегозавр	Старајшчар
37	Архейская (эра, группа)	Архейская, першабытная
38	Археоптерикс	Стараптах
39	Асбест	Асбэст, лён горны
40	Аспидная доска (сланец)	Лупняк асьпідны
41	Асфальт	Асфальт, земная смала
42	Автохтонная порода	Тубыльная парода
43	Афотические (области моря)	Цемравыя (абшары мора)
44	Базальт	Базальт, слупавік
45	Балка (долина)	Роў
46	Банка (мель)	Мялізна падморская
47	Бараний лоб	Згладжаная скала
48	Барит (тяжелый шпат)	Барыт, цяжкі шпат
49	Бархан	Выдма
50	Бассейн	Вадазбор
51	Белемнит	Бэлемніт, пяруновая стрэлы
52	Бентон	Бэнтон, паўдононьнікі
53	Берилл (изумруд)	Бэрыль, смарагд
54	Биосфера	Бюсфэра
55	Бирюза (каллант)	Біруза
56	Виотит	Біотыт, магнэзыйны лужчак
57	Битуминозные сланцы	Смуродны лупняк
58	Благородные металлы	Шляхетныя мэталі
59	Бластоидей	Блястоідэй
60	Блеск железный	Блішчак жалезны
61	» медный	» мядзяны
62	» свинцовый	» валавяны
63	Боксит	Боксіт
64	Бомба вулканическая	Гуля вульканічная
65	Борнит	Борніт

66	Брекчия	Брыжняк, брэкчыя
67	Брильянт	Брыльянт
68	Бромит	Броміт
69	Бронзит (гл. Энстатит)	Бронзыт
70	Бугры песчаные	Груды пескаўыя
71	Бурà (тинкал)	Борáкс (тынкаль)
72	Вадоза	Вадоза
73	Вакка серая	Вака шэрэя
74	Валун	Камень ледавіковы
75	Ванна	Катліна
76	Везувиан	Вэзувіян
77	Вениса (гл. Гранат)	
78	Висмут	Бісмут
79	Висячий бок (складки)	Дах (зморшчу)
80	Витерйт	Вітэрыйт
81	Вода почвенная	Вада грунтовая
82	» грунтовая	» падземная
83	Водопроницаемый слой	Вадапрапускальны пласт
84	Водораздел	Вададзел
85	Водоупорный слой	Вадастойкі пласт
86	Волнистая лава	Хвалістая лява
87	Волнообразное движение почвы	Хвалісты рух грунту
88	Волоса Венеры (минерал рутил)	Валасы Вэнэры, рутыль
89	Волчец железный (Вольфрам)	Вольфрам, воўча-пена
90	Воск горный (гл. Озокерит)	Смуродны воск, озокэрыйт
91	Впадение реки	Упад або ўток ракі
92	Впадина (гл. Депресия)	Западзіна
93	Вулкан гомогенный	Вулькан аднародны
94	» грязевой	» гразявы
95	Вулканический конус	Вульканічны стажок
96	Выветривание	Выпятрэнье, парахненьне
97	Выдувание	Выдмуханье, вывяванье
98	Выпахивание ледниковое (гл. Экзарация)	Выворванье ледавіковае

99	Выпуклина	Выпукліна, гарбавіна
100	Выход горной породы	Выступаньне земнай па- роды
101	Выщелачивание	Лугаваньне
102	Габбро	Габро
103	Гагат	Гагат
104	Галенит	Галеніт
105	Галмей	Калямін, гальман
106	Гексагональная систе- ма (гл. Система)	
107	Гелиотроп	Гэліотроп, крывяная яшма
108	Галька	Галачнік, галачка, аточак
109	Гематит	Гэматыт, чырвоны жалязъ- няк, крывавік
110	Гемиморфит (гл. Гал- мей)	
111	Гемиэдрия	Палусьценьне
112	Гейзер	Гэйзар
113	Геогнозия	Гістарычна геолёгія
114	Геоморфология	Геоморфолёгія
115	Геосинклиналь	Угнуцьце земнае
116	Геотермический градус	Цеплаземная ступень
117	Гесперорнис	Заходні птах
118	Гиацинт (циркон)	Глацынт (цыркон), яхант
119	Гидрагилит	Гідрагіліт
120	Гидрология	Гідролёгія
121	Гидросфера	Гідросфера
122	Гипоцентр	Надасяродак
123	Гипс	Гіпс
124	Гиппуриты	Гіпурыты
125	Глаз кошачий (гл. Кварц)	
126	Глауконит	Глаўконіт
127	Глетчер	Ледавік, глетчар
128	Глина горшечная	Гліна ганчарная
129	„ лепная	„ разбярная
130	„ жирная	„ тлустая
131	„ огнеупорная	„ агнястойкая
132	„ осадочная	„ пластовая

133	Гліна сукновальная	Гліна сукнавальная
134	" тигельная	" тыгельная
135	" фарфоровая	" парцалянка
136	" фаянсовая	" фаянсовая
137	Глинозем	Гліназём
138	Глобигерина	Глёбігерына
139	Глубинные процессы	Глыбінёвыя развоі (про- цы)
140	Глыба	Камлыга, брыла
141	Гнейс	Гнэйс
142	Гнездо минеральное	Гняздо мінеральнае
143	Гольт	Гольт
144	Голоэдрия	Поўнасьценьне
145	Горизонт	Пазем
146	Горы сбросовые	Горы скідавыя
147	" складчатые	" зморшчавыя
148	" эрозионные	" выедавыя
149	Горное масло (нефть)	Нафта, земны алей
150	Горная порода	Земная парода
151	Горообразующая сила	Гаратворчая сіла
152	Горообразование	Гараўтварэнъне
153	Горст	Горст, выступ скідавы
154	Горячие источники	Гарачыя крыніцы
155	Грабен	Грабэн, даліна скідавая
156	Гравий	Жвір
157	Гранат	Гранат
158	" гроссуляр	" гросуляр, агрэст
159	" Пироп	" Піроп
160	" альмандин	" альмандын, чырвоная вэніса, шляхетны гра- нат
161	Гранит	Граніт, зярняк
162	Гранитовые породы	Гранітнікі, зернявікі
163	Граптолиты	Граптоліты
164	Графит	Графіт
165	Группа	Група
166	Гумус	Перагной
167	Движение земли вра- щательное	Рух зямлі абаротавы

168	Движение земли посту- пательное	Рух зямлі паступовы
169	Двойники (кристаллов)	Блізьнюкі крышталляў
170	Девонский период	Дэвон
171	Деготь горный	Дзёгаць земны
172	Дельта	Дэльта
173	Денудация	Абгаленъне, дэнудацыя
174	Депрессия	Западзіна, дэпрэсія
175	Дефляция	Разъвеў дэфляцыя
176	Диабаз	Дыябаз
177	Диогональная слое- ватость	Ускосная пластаватасьць
178	Диаллагон (листова- тый авгит)	Дыялягон, аўгіт ліставаты
179	Диаспор	Дыяспор
180	Дистен (минерал)	Дыстэн
181	Диатомовые дробянки	Дыятомэі, крамяністкі
182	Дилювий	Дылюві
183	Динихтис (рыба)	Жах-рыба, дыніхціс
184	Динотерий	Жах-зъвер, дынотэр
185	Диноцерас	Страхарог, дыноцэр
186	Диорит	Дыорыт
187	Дислокация	Дыслёкацыя, зъмяшчэнъне
188	Долина поперечная	Даліна папярочная
189	" продольная	" прадоўжная
190	" прорыва	" скрозьгорная
191	" структурная	" адрэчная
192	" тектониче- ская	" тэктонічная
193	Доломит	Долёміт
194	Дома (форма)	Дашнік, дома
195	Доменная печь	Гмах-печ, гісэрневая печ
196	Драгоценные камни	Шляхетныя каменьні
197	Дресва	Жарства
198	Друза минералов	Друзá мінэраляў
199	Друмлины (леднико- вые)	Лабавіны, друмліны
200	Дюна	Выдма
201	» речная	» прырэчная
202	» морская	» прыморская

203	Желваки фосфорито- вые	Галкі фосфорытавыя
204	Железняк	Жалязьняк
205	» красный	» чырвоны
206	» бурый	» буры
207	» магнитный	» магнэсавы
208	» титонистый	» тытанавы
209	» углистый	» вуглісты
210	» шпатовый	» шпатаавы (па- лявік жалезны)
211	Железо	Жалеза
212	» метеорное	» мэтэоравае
213	Жила минеральная	Зложжа, жыла
214	Жировик (стеатит)	Тлушчак, стэатыт
215	Загар (пустыни)	Засмаленьне (пустыні)
216	Залеж, залегание	Паклад
217	Землетрясение волно- образное	Землетрасеньне зыбістае
218	» толчкооб- разное	» штурхальнае
219	Змеевик (гл. Серпен- тин)	
220	Зона	Зона, пояс
221	Известь борная	Вапна борная
222	Извержение вулкана	Выбух вулькану
223	» взрывовое	» разрыўны
224	» центральное	» асяродкавы
225	» лабиальное	» лябіяльны
226	Изверженные породы	Выбуховыя пароды
227	Известняк	Вапняк
228	Известковый туф (гл. Туф)	
229	Излияние лавы	Выліў лявы
230	Изогнутость пластов	Пагнутасьць пластоў
231	Излом	Злом
232	» раковистый	Злом чарапашыны
233	Изоморфизм	Адналастацёвасьць, ізомор- фізм
234	Изотропность	Аднаўласцівасьць

235	Изумруд	Смарагд
236	Ил	Глей, твань, намул
237	Индекс	Індэкс, азначнік
238	Индиго медн.(ковеллин)	Індыга мядзянае
239	Ириций	Ірыд
240	Ископаемое	Выканель, выканёвы, вы- кані
241	Исполинский рак	Рак-волат
242	Иссяжение рек	Зыніканье рэк
243	Исчезающие озера	Зынікаючыя вазёры
244	Источник	Крыніца (гл. Выпуск 3-ці)
245	Ихтиозавр	Рыба-яшчар, іхтыозаўр
246	Кайнозойская эра	Кайнозойская эра, нова жыўная
247	Каломин	Калямін
248	Кальций	Кальцыум
249	Кальцит	Кальцыт, шпат вапняковы
250	Камедь свинцовая	Смолка валавянная
251	Камённая соль	Каменная соль
252	Камни полублагородные	Каменьні паўшляхетныя
253	Камень амазонский	Камень амазонскі, амазоніт
254	жерновой	" жорнавы
255	горшечный	" гаршечны, тальк
256	квасцовый	" галыновы, галын, алюніт
257	луинный	" месячковы
258	лучистый	" прамяністы
259	оловянный (касситерит)	Цыняк (касітэрыйт)
260	пробный (чер- ная яшма)	Лідзійскі кварц, спробны камень, чорная яшма
261	роговой	" рогавы
262	солнечный	" сонечны
263	тяжелый (Ше- лит)	" цяжкі
264	Каменноугольный пе- риод	Каменна-вугальны пэрыод, карбон
265	Каменные ядра	Каменныя ядры
266	Каолин	Каолін, белаглінь

267	Кора земная	Кара земная
268	Карбонат	Карбонат, вугляк, съвідральны камень
269	Картон горный	Аркуш земны, асбэст
270	Карстовый ландшафт	Карставы краявід
271	Кастор (минер.)	Кастар
272	Квадерный песчаник	Кантаслупавы пескавік
273	Квадратная система (гл. Система)	
274	Кварц	Кварц, крамняк
275	„ гематоидный	„ крыяны
276	„ выемчатый	„ выемкавы
277	„ дымчатый	„ дымчасты
278	„ обыкновенный	„ звычайны
279	„ стекловатый	„ шклісты
280	„ плавающий	„ плавучы
281	„ кошачий глаз	„ катовае вока
282	„ авантурин	„ авантурын
283	„ гелиотроп (кровяная яшма)	Гэліотроп, крыяная яшма
284	Кварц халцедон	Кварц халцэдон
285	„ оникс	„ онікс, рэзны камень
286	Квасцы	Галын
287	Кейпер	Кэйпэр
288	Кембрийская система	Кэмбрэ
289	Кизельгур	Кізэльгур
290	Кизерит	Кізэрыйт
291	Киноварь	Цынобра, кінавар
292	Кислые породы	Квасныя пароды
293	Кластические породы (гл. Обломочные)	
294	Кожа горная	Тканіна мінеральная
295	Коккостеус (рыба)	Чэрапа косткі
296	Кокс	Кокс. Вугаль каменны
297	Колебание почвы	Ваганье грунту
298	Колчедан	Іскрак
299	„ железный	„ жалезны, пірыт
300	„ медный	„ мядзяны, халькопірыт
301	„ оловянный	„ цынавы, станін
302	„ серный	„ серчаны, пірыт

303	Колчедан лучистый	Іскрак прамяністы, марказіт
304	Колчедан серебряный	Іскрак срэбны, аргэнтапірыт
305	Конгломерат	Конглёмэрат, зъляпняк
306	Конкреция	Наастальнік, конкрэцыя
307	Контактовое поле	Сутыкае поле
308	Конус извержения	Стажок выбуху
309	Комбинация форм	Комбінацыя форм
310	Коренное месторожден	Сталае месца заляганьня
311	Корунд	Корунд
312	Корразия	Съціраньне, коразія
313	Коррозия	Разъяданьне, корозія
314	Коса; пересыпь	Гак; пярэспа
315	Котловіна	Катліна
316	Красный лежень	Чырёоны лежань
317	Кратер поднятия	Жэрала ўздыму
318	Кремень	Крамень
319	Криоцерос	Баранаrog, кryoцэр
320	Краснозем	Чырваназём
321	Кристалл одиночный	Кышталь адзінкавы
322	Кровавик	Крывавік, чырвоная вохра
323	Кристаллические сланцы	Кышталічныя лупнякі
324	Ксифодон	Мечазубнік, ксыфодон
325	Кубическая система (гл. Сыстэма).	
326	Кульм	Кульм
327	Куприт (медная руда)	Купрыт, чырвоная мядзя- ная руда, мядняк
328	Купорос медный	Купарвас мядзяны, сіні камень
329	Лабиринтодонты	Лябірінтадонты
330	Лабрадор	Лябрадор
331	Лава затвердевшая	Лява зацьвярдзелая
332	„ огненно-жидкая	» агнёва-цякучая
333	Лавина	Сънегазвал
334	Лазурь медная	Азурит, блакіць мядзяная
335	Лакколиты	Ляколіты
336	Лапилли (рапилли)	Ляпілі, каменьчыкі вуль- канічныя
337	Латерит	Лятэрят, чырвоназём

338	Ледниковый период	Ледавіковы пэрыод
339	Ледниковые отложе- ния	Ледавіковыя адклады
340	Ледник висячий	Ледавік навіслы, вісячы
341	Лежачий бок	Спод
342	Лежень красный	Ляжняк чырвоны
343	Лепидодендроны	Лускадрэвы. Лепідодэндры
344	Лепидолит	Лепідоліт. Лускаваты ка- мень
345	Лейцит	Лейцыт
346	Лёсс	Гліна навейная. Лёэс
347	Лигнит	Лігніт. Смалістае дрэва
348	Лимонит	Лімоніт. Буры жалязьняк
349	Линия излома	Лінія злому
350	Литосфера	Літосфэра. Гала каменная
351	Ляпис (лазурь)	Ультрамарын. Ляпіс (бла- кіць)
352	Магма	Магма
353	Магнезит	Магнэзыт. Пенка морская
354	Магнетит	Магнэтыт. Магнэсавы жа- лязьняк
355	Магнит	Магнэс
356	Малахит	Маляхіт
357	Марказит (гл. Колче- дан лучистый)	
358	Масло горное	Алей земны. Нафта
359	Массивные (извержен- ные) породы	Масыўныя, выбуховыя па- роды
360	Массикот	Масікот, глёт
361	Массив	Масыў
362	Межледниковые отло- жения	Міжледавіковыя адклады
363	Межень	Межаніна, малаводзьдзе
364	Мезозойская эра	Мэзозойская, сярэдняжы́- ная эра
365	Меловой период	Крэйдавы пэрыод
366	Мелинит	Мэлініт, вохра
367	Мергель	Маргель
368	Метаморфические по- роды	Пераўтвораныя, мэтамор- фічныя пароды

369	Мечехвостые (раки)	Мечахвостыя ракі
370	Микроклин	Мікроклін
371	Минерал	Мінэраль
372	Миндалина минераль- ная	Гуля мінэральная
373	Миоцен	Міоцен
374	Миспикель	Місьпікель, іскрак мышака- ваты
375	Моллас	Моляс
376	Морская лилия	Морская лялея
377	Морена	Навал ледавіковы, морэна
378	» конечная	» канцавы
379	» основная,	» падысподні
	поддонная	» сярэдні
380	» срединная	» бочны
381	» боковая	
382	Морион	Морыон, кварц дымчасты
383	Мощность (слоев)	Грубіня (пластоў)
384	Мрамор	Мармар
385	Мука горная (гл. Тре- пел)	
386	Мульда (гл. Синкли- наль)	Угнуцьце, сінкліналь
387	Мусковит	Лушчак паташовы, шкло маскоўскае
388	Мягкая вода	Мяккая вада
389	Нагельфлю	Нагэльфлю
390	Наждак	Наждак, шмаргель
391	Наклон	Нахіл
392	Нанос (намывание)	Нанос, намул.
393	Напластование согла- сное	Напластанье згоднае
394	Наружение (гл. Дисло- кация)	
395	Наступление моря	Наступ мора
396	Нашатырь	Сальмяк
397	Неоком	Нэоком
398	Нептунизм	Нэптунізм
399	Нефть	Нафта, алей земны

400	Нижний уголь (кульм)	Ніжні вугаль (кульм)
401	Низменность	Нізіна
402	Низовье	Нізвіна
403	Нумулиты	Грошнікі. Нумуліты
404	Обвал	Звал
405	Обломочная порода	Адломкавая парода
406	Обломок	Адломак, камлыга
407	Обманка	Падабняк
408	» медная	” мядзяны
409	» роговая	” рогавы
410	Обнажение (гл. Денудация)	
411	Обсидиан	Обсыдыян, шкло вульканічнае
412	Овраг	Яр, раўчак
413	Огранка	Шліфоўка, съценкатварэньне
414	Оgneупорная (глина)	Агнястойкая (гліна)
415	Озеро самосадочнае	Возера самасадкавае
416	» плотинное	” грэблевае
417	Окаменелость	Скамянеласьць
418	Оледенение	Зъледзяненьне
419	Олигоцен	Олігоцэн (ледзь-новы)
420	Олигоклаз	Олігокляз, вапна-содавы палявік
421	Оникс	Онікс, рэзны камень
422	Оолит	Ооліт
423	Оползень	Апоўзак
424	Опускание (коры)	Зыніжэньне (кары)
425	Опал	Опаль
426	Органогенные	Органогенавыя, органотворныя
427	Орлец (родонит)	Родоніт, ружавік
428	Ортоклаз	Ортокляз, простакутны палявік
429	Ортоцератид	Ортоцэратыд
430	Орштейн	Рудзяк; ортштэйн
431	Осадочные породы	Ападкавыя, пластовыя пароды

432	Остатки	Астачы
433	Осыпь	Крушня, завальле
434	Отдел (гл. Формация).	
435	Отлив	Адплый
436	Отложения	Адклады
437	» поверхностные	„ павярхоўныя
438	» озерные	„ вазёрныя
439	Отмели	Мяліны
440	Отмель	Мялізна
441	Отпечаток	Адбітак
442	Охра красная	Вохра чырвоная, крыавік
443	Очаг вулканический	Асяродак вульканічны
444	Очаг лавы	Горан лявы
445	Падение (реки)	Спад рэчкі, нахіл
446	» (пластов)	Нахіл (пластоў)
447	Палеозойская эра	Даўняжыўная, палеозой- ская
448	Панцирные рыбы	Панцирныя рыбы
449	Параметр	Парамэтр
450	Парафин (озокерит)	Парафіна (озокерыт), земны воск
451	Паяльная трубка (гл. Трубка)	
452	Пемза	Пэмза
453	Пена марганцевая	Пеніца манганаўая
454	Пенка морская	» морская
455	Первозданные породы	Першатворныя, спрадвеч- ныя пароды
456	Переслаивание	Перапластаньне
457	Перидот	Пэрыдот
458	Период	Пэрыод
459	Пермский период (диас)	Пермскі пэрыод (дыас)
460	Пересыпи (стрелки)	Гакі, пярэспы
461	Песок золотоносный	Пясок залатародны
462	» летучий	» лёткі
463	Петроль (гл. Нефть)	
464	Песчаник	Пескавік, пластазнаўства
465	» пестрый	„ пярэсты

465	Петрография	Пэтрографія, пластазнаўства
467	Печь доменная	Гмах-печ, гісэрневая печ
468	Пизолит	Пізоліт, нацёк зёрнавы
469	Пинакоид	Наканечнік, двусъценънік
470	Пирамида	Піраміда
471	Пиросфера	Агнявая гала, піросфера
472	Пироп	Піроп, гранат богэмскі
473	Пиролюзит	Піролюзіт
474	Пирагириг	Пірагірыт, руда срэбная чырвоная
475	Пирит	Пірыт, іскрак жалезны
476	Плавкость	Топкасьць
477	Плавик (флюорит)	Тапняк, шпат тапняковы
478	Плезиозавр	Яшчар - доўгаший, лезіозаўр
479	Плиоцен	Пліоцен
480	Плоскость (симметрии)	Роўніца суразъмернасьці
481	» определяющая	» вызначающая
482	Платина	Плятына
483	Плутонические породы	Плютонічныя, старавыбуховыя земныя пароды
484	Побежалость (минералов)	Набежнасьць (мінэраляў)
485	Подобие	Падобнасьць
486	» обратное	» адваротная
487	Поднятие (гор)	Падняцце гор
488	Полевой шпат	Палявік
489	Полиморфизм	Многапастацьцёвасць
490	Полировка	Паліраванье
491	Полупирамида	Паўпіраміда
492	Порода изверженная	Парода выбуховая
493	» кристаллическая	» крышталёвая
494	» осадочная	» пластовая
495	Порфир	Порфір
496	Последниковые отложения	Паледавіковыя адклады

497	Последретичный (период)	Патрацьцёвы
498	Поток	Струмень
499	Почковидный (лимонит)	Ныркаваты (лімоніт)
500	Продуктивный пласт	Продукцыйны пласт
501	Призма 1-го рода	Кантаслуп 1-га роду
502	Проницаемость (породы)	Прапускальнасьць (пароды)
503	Простиранье (пластов)	Накіраваньне пластоў
504	Профиль	Профіль, прага
505	Псаммит (порода)	Псаміт, пясчак
506	Псевдоморфизм	Псэўдоморфізм, нібы пастацьцёвасць
507	Псевдоморфоза	Падмена, псэўдоморфоза
508	Псефит	Псэфіт, брыльляк
509	Птерихтис	Рыбакрыл, птэрыхт
510	Птеродактиль	Пальцакрыл, птэродактыль
511	Пустота	Паражня
512	Равноосный	Роўнавасёвы
513	Равносторонний	Роўнабочны
514	Радиолярия	Праменьніца, радыолярыя
515	Размывание	Размываньне
516	Разноосный	Рознавасёвы
517	Разрез слоев	Перарэз пластоў
518	Разрез поперечный	Перарэз папярочны
519	» продольный	» уздоўжны
520	Разрушение (пород)	Распад (парод)
521	Разрыхление	Крохкаваньне
522	Раковинный известняк	Чарапашкавы вапняк
523	Рапакиви	Рапаківі
524	Раскаленный	Распалены
525	Реальгар	Рэальгар, арсэн серчаны
526	Регрессия моря	Адступ мора
527	Рельеф	Рэльеф
528	Ржаветь	Іржавець
529	Ржавчина	Іржа
530	Роговообманковый сланец	Рогава падабняковы лупняк

531	Родонит	Родоніт, ружавік
532	Розсыпи (золотые)	Пяскі залатыя (родныя)
533	Ромбический додекаэдр	Дванаццацісукосьнік
534	Ромбоэдр	Сукоснасьцен
535	Фтуль	Жывое серабро, ртуць
536	Рубин	Рубін
537	Руда блеклая	Руда цъмяная
538	» бобовая	» галкаватая
539	Рудник	Рудня
540	Рудные месторождения	Рудныя месцазаляганьні
541	Руководящие ископаемые	Кіраўнічыя выкалні
542	Рутил	Рутыль
543	Рухляк (гл. Мергель)	Рыфы
544	Рыфы	
545	Самородок	Самародак
546	Санидин	Санідын
547	Сапфир	Шафір
548	Сброс	Скід
549	Сверлить	Съвідраваць
550	Свинец роговой	Волава рогавае
551	Свинцовый блеск	Валавяны блішчак
552	Свита (пластов)	Паверх (пластоў)
553	Сдвиг	Зрушэнъне
554	Сенон	Сэнон
555	Селенит	Сэленіт (гіпс)
556	Селитра	Салетра
557	Серпентин	Сэрпэнтын, вужняк
558	Секреция	Зарастальнік
559	Сейсмомэтр	Сэйсмомэтр, ваганьнямер
560	Сера	Серка
561	Серная кислота	Серчаны квас
562	Серный источник	Серкавая крыніца
563	Серный колчедан	Серчаны іскрак
564	Сечение	Перасек
565	Сигиллярия	Сігілярыя
566	Сидерит	Сідэрыт (гл. Шпат жалезны)
567	Сиенит	Сіэніт

568	Силур	Сілур (сілурскі)
569	Силикат	Сілікат, крамняк
570	Симметрия	Суразьмернасьць
571	Синь медная	Сінь мядзяная, крамня- квасная медзь
572	Система (пластов)	Уклад (пластоў)
573	Система кристалличе- ская	Уклад крышталічны
574	» трехклино- мерная	» трохскосны
575	» одноклино- мерная	» аднаскосны
576	» ромбическая	» рознавасёвы. Сукосны
577	» гексагональ- ная	» трохроўнавасёвы
578	» квадратная	» двохроўнавасёвы. Квадратовы.
579	» правильная	» роўнавасёвы
580	Складка (горная)	Зморшч (земны)
581	Скольжение (слоев)	Каўзаньне (пластоў)
582	Сланцы	Лупнякі
583	» кровельные	» дахавая
584	Сланцеватость ложная	Нібы-лупнекаватасьць
585	Сланцевый	Лупняковы, лупнекаваты
586	Слоистость	Пластаватасьць
587	Слюдя	Лушчак
588	Смола горная	Смолка земная, элятэрят
589	Сморщивание	Змаршчэньне
590	Совмещение	Сумяшчальнасьць
591	Современные отложения	Сучасныя адклады
592	Сорокавосьмигранник	Саракавасьмісъцен
593	Сплав (металлов)	Стол (мэталяў)
594	Спайность	Луплівасьць
595	» совершенная	» дасканалая
596	Срезанный (кристалл)	Съцяты крышталь
597	Сростание (двойник)	Зрастаньне (блізьнюк)
598	Сталактит	Нацёк
599	Сталагмит	Накапак
600	Стеатит (жировик)	Стэатыт (тлушчак)
601	Стегоцефал	Стэгоцэфаль

602	Структура	Будова
603	» гранитно-зернистая	» зярнёвая
604	» узловато-сланцевая	» зернелупнекаватая
605	» оолитовая	» яйкаватая
606	» явнокристаллическая	» выразнакрышталічная
607	» скрытокристаллическая	» нявыразнакрышталічная
608	Сурик	Сурык, манія
609	Сфеноид	Клінасьцен, сфероід
610	Тальк	Тальк, тлушчак
611	Твердость	Цьвёрдасьць
612	Телеозавр	Яшчар-дасканалы, тэлеозаўр
613	Тетракисгексаэдр	Чатырохшасьціцен
614	Терраса	Тэрраса, прыступка
615	Теллур	Тэллюр, руда лістковая
616	Тетартодрия	Тэтартодрыя, чвэрцьсьценьне
617	Тетрагональный	Тэтрагональны, чатырохкутны. Чатырысьцен
618	Тетраэдр	Тэтраэдр.
619	Тинкал (гл. Бура)	
620	Титанит (сфен)	Тытаніт, сфэн
621	Толчкообразное (движение почвы)	Штурхальны рух грунту
622	Толщина (слоя)	Грубіня (пласту)
623	Топаз	Топаз
624	» ложный	Нібытопаз
625	Торф	Торф
626	Торфяный	Торфавы
627	Травертин	Травэртына
628	Трансгрессия (моря)	Наступ мора
629	Трансгрессивный	Наступальны
630	Транспортовка	Перанос
631	Трапециоид	Трапэзоід
632	Трахит	Трахіт

633	Трепел (горая мука)	Трэпляк; мука земная
634	Третичный период	Трацьцёвы пэрыяд
635	Трецина	Шчыліна
636	Триакисоктаэдр	Трохвасьмісьцен
637	Триасовый (период)	Трыясавы (пэрыяд)
638	Тригональный додека- эдр	Трыкутны дванацца- сьцен
639	Триклиноэдрический (гл. Система трехклинная)	
640	Трилобит	Трылёбіт, трохлобнік
641	Тройник	Траяк
642	Трубка паяльная	Трубка літавальная
643	Тугоплавкость	Цяжкатопкасьць
644	Турмалин	Турмалін
645	Турон	Турон
646	Туф	Мяжджэрыца
647	Уголь бурый	Вугаль буры
648	> древесный	> дрэўны
649	> ископаемый	> выкалнёвы
650	Уклон (дна)	Нахіл
651	Условия (залегания)	Абставіны (пакладу)
652	Установление гори- зонтов	Азначэнье паземаў
653	Ультрамарин (гл. Ля- пис)	
654	Умбра	Умбра
655	Уранит	Ураніт, руда смолковая уранава
656	Фарфор	Парцэлян
657	Фация	Адмена
658	Филлит	Філіт
659	Фирн	Зерналёд, фірн
660	Фитопалеология	Фітопалеолёгія
661	Флексура	Згібіна
662	Флиш	Фліш
663	Флёт	Прапластак
664	Флюорит (гл. Плавик)	Фоноліт
665	Фонолит	Формацыя
666	Формация	

667	Формация группа	Формацыя група
668	»	»
669	»	»
670	Фосфорит	Фосфорыт
671	Фумарола	Дымніца.
672	Халцедон (гл. Кварц)	
673	Халькопирит (гл. Колчедан)	
674	Хлорит	Хлёрыт.
675	Хризоберилл	Хрызобэрыль, злотабэрыль.
676	Хризолит	Хрызоліт
677	Хризотил	Хрызотыль, вужняк злотажоўты.
678	Хрусталь	Крышталь.
679	Цанклодон	Ножазубнік, цанклёдон.
680	Царапина	Драпіна.
681	Центр симметрии	Асяродак суразъмернасьці
682	Цеолит	Цэоліт, кіпняк.
683	Цефаласпис (рыба)	Шчытагалоўня, цэфаля- сьпіс.
684	Цехштейн	Цэхштэйн.
685	Цирк (ледниковый)	Цырк (ледавіковы)
686	Циркон	Цыркон
687	Цисты	Цысты, яблыкі морскія
688	Церуссит	Цэрузіт, руда валавяная белая.
689	Человек доисториче- ский	Прачалавек.
690	Четвертичный	Апошні (уклад), чацьвер- тарадны
691	Шарриаж	Навалок, щар'яж,
692	Шахта	Шахта.
693	Шеелит	Шээліт, Вольфрамаў ка- мень, цяжкі камень.
694	Шерл	Шэрла. Турмалін рыса- кавы.
695	Шестигранник	Шасьцісъцен

696 Шифер	Лупняк, шыфер
697 Шлак	Жужла
698 Шлір	Шлір
699 Шліф	Шліф, выглад.
700 Шпат плавиковый (гл. Плавик)	
701 Шпат полевой (гл. Полевой шпат)	
702 , > железный	Палявік жалезны, сфер сідэрыйт
703 Шпейсово-желтый	Съпіжавы, съпіжарны
704 Шпинель	Шпінэль
705 Шток жильный	Шток жылавы, пень жы лавы
706 Штольня	Ходня
707 Щебень	Жарства
708 Щель	Щыліна
709 Эвриптер (рак)	Эўрыптэр
710 Экзорация	Выворванье, экзорация
711 Экзогенные процессы	Наземные процессы.
712 Элементы	Элемэнты, пярвесткі.
713 Эллювий	Элюві. Змытак.
714 Эндогенные процессы	Нутраземные процессы
715 Энстатит	Энстатыт
716 Эоловый (процесс)	Навейны, эолявы.
717 Эоцен	Эоцэн
718 Эпигенетический	Эпігэнэтычны, накладавы.
719 Эпидот	Эпідот
720 Эпоха	Эпоха
721 Эра	Эра
722 Эрратический (валун)	Эратычны, камень-пры- блуда.
723 Эритрин	Эрытрын, Кобольдавая кветкі.
724 Эрозия	Эрозія, выяданье.
725 Эруптивные (породы)	Выбуховыя (пароды).
726 Эфузивный.	Эфузыйны, вылӯны.

727	Ювенильная (вода)	Ювэнільная, глыбінёвая (вада)
728	Юра (ский)	Юра (скі)
729	» белая (мальм)	» белая (мальм)
730	» черная (лейас)	» чорная (лейас)
731	Янтарь	Бурштын. Янтар.
732	Ярус	Паверх
733	Яхонт	Рубін, яхант
734	Яшма	Яшма, ясьпіс.
735	Ящер	Цмок, яшчар.

СЛОЎНІК БЕЛАРУСКІХ ТЭРМІНАЎ.

- Абаротавы рух зямлі, 167
Абгаленьне, 173
Абломачныя, 293
Абляцыя, 1
Абрація, 2
Абставіны (пакладу), 651
Авантурын, 3
Агат, 5
 " дрэваваты, 6
 " махаваты, 7
Агнёва-цякучая лява, 332
Агнявая гала, 471
Агнястойкая (гліна), 414
Агрэст, 158
Адбітак, 441
Адзінкавы крышталь, 319
Аджыльле, 34
Адклады, 436
 " вазёрныя, 438
 " міжледавіковыя, 362
 " павярхоўныя, 437
 " паледавіковыя, 496
 " сучасныя, 591
Адломак, 406
Адломкавая парода, 405
Адмена, 657
Адплыў, 435
Аднаскосны ўклад, 575
Аднаўласцівасць, 234
Аднапастацёвасць, 233
Адрэчная даліна, 191
Адступ мора, 526
Адуляр, 8
Азначнік, 237
Азначэнье паземаў, 652
АЗойская, 10
Азурыт, 11
Аквамарын, 12
Алей земны, 358
Александрыт, 16
Альгон, 21
Альмандын гранат, 160
Алюві, 17
 " сучасныя адклады, 18
Алюн, 284
Алюніт, 256
Алябастар, 14
 " усходні, 15
Амазоніт, 253
Амазонскі камень, 253
Алюмінь, 23
Амоніт, 26
Амфіболъ, 28
Амэтысты, 25
Анортыт, 30
Антрацыт, 32
Ападкавыя пароды, 431
Апатыт, 33
Апоўзак, 423
Апошні (уклад), 690
Арагоніт, 35
Аргэнтапірыт, 304
Аркуш земны, 269
Арсэн серчаны, 525
Архейская, 37
Асбэст, 39
Астачы, 432
Асьпідны лупняк, 40
Асфальт, 41
Асяродкавы выбух, 224
Асяродак вульканічны, 443
 " суразъмернасці, 681
Аточак, 108
Аўгіт, 4
 " ліставаты, 178

- Базальт, 44
Баранараг, 319
Барыт, 48
Белаглінь, 262
Белая валавяная руда, 688
 " гліна, парцалянка, 135
 " юра (мальм), 739
Біосфера, 54
Біотыт, 56
Біруза, 55
Бісмут, 78
Блакіць, 351
 " мядзяная, 11
 " 334
Блізьнюкі крышталяў, 169
Блішчак валавяны, 62
 " жалезны, 60
 " мядзяны, 61
Блястоідэі, 59
Богэмскі гранат, 472
Боксіт, 63
Боракс (тынкаль), 71
Борная вапна, 221
Борніт, 65
Броміт, 68
Бронзыт, 69
Брыжняк, 66
Брыла, 140
Брыльянт, 67
Брыльляк, 508
Брэкчыя, 66
Будова, 602
 " выразнакрышталічная,
 606
 " зярнёвая, 603
 " зернялупнекаватая, 604
 " навыразнакрышталіч-
 ная, 607
 " яйкаватая, 605
Бура, 71
Бурштын, 731
Буры вугаль, 647
 " жалязняк, 206
Бэлемніт, 51
Бэнтон, 52
Бэриль, 53
Бязводнік, 29
Бязжыўная, 10
Ваганьне грунту, 297
Вада грунтовая, 81
Ваганьнямер, 559
Вададзел, 84
Вадазбор, 50
Вада мягкая, 388
Вадоза, 72
Вада падземная, 82
Вадапропускальны пласт, 83
Вадастойкі 85
Вазёры зынікаючыя, 243
Вазёрныя адклады, 438
Валавяная смолка, 250
Валавяны блішчак, 551
Валасы вэнэры, 88
Вака шэрай, 73
Вапна борная, 221
Вапна-садавы паліявік, 420
Вапняк, 227
 " чарапашкавы, 522
Вісячы ледавік, 340
Вітэрый, 80
Возера грэблевае, 416
 " самасадкаве, 415
Волава рогавае, 550
Валавяная белая руда, 688
Волат-рак, 241
Вольфрам, 89
Воск земны, 450
 " смуродны, 90
Воўча-пена, 89
Вохра чырвоная, 442
Вугаль буры, 647
 " выканёвы, 649
 " дрэўны, 648
 " каменны, 294
 " ніжні (кульм), 400
Вуглісты жалязняк, 209
Вугляк, 268
Вужняк, 557
 " злотажоўты, 677
Вулькан аднародны, 93
 " гразявы, 94
Вульканічнае шкло, 411
Вульканічны асяродак, 443
 " стажок, 95
Вульканічныя каменчыкі, 336
Выбух асяродкавы, 224

- Выбух вулькану, 222
Выбуховая парода, 492
Выбуховыя пароды, 226
Выбух лябіяльны, 225
„ разрыўны, 223
Выворванье, 710
„ ледавіковае, 98
Выворванье, 97
Выгін, 31
Выглад, 699
Выдма, 49
„ прыморская, 202
„ прырэчная, 201
Выдмуханье, 97
Выедавыя горы, 148
Выемкавы кварц, 276
Вызначающая роўніца, 481
Выкапень, 240
Выкапні кіраўнічыя, 541
Выліў лявы, 229
Выліўны, 726
Выпукліна, 99
Выпятрэнье, 96
Выступанье земнай пароды,
100
Выступ скідавы, 153
Выяданье, 724
Вэзувіян, 76
Вэніса гранат, 160

Габро, 102
Гагат, 103
Гакі, 460
Галачка, 108
Галачнік, 108
Галёніт, 104
Галкі фосфорытавыя, 203
Галын, 256
Гальман, 105
Гара лёдавая, 9
Гаратворчая сіла, 151
Гарачыя крыніцы, 154
Гарбавіна, 99
Гэйзар, 112
Гэліотроп, 107
Геоморфолёгія, 114
Гіацынт, 118
Гідрагіліт, 119

Гідролёгія, 120
Гідросфера, 121
Гіпс, 123
Гіпурыты, 124
Гістарычная геолёгія, 113
Гісэрневая печ, 195
Глаўконіт, 126
Глебігерына, 138
Глей 236,
Глёт 360,
Гліна агнястойкая, 131
„ белая, парцалянка, 135
„ ганчарная, 16
„ навейная, 34²
„ пластовая, 1²3
„ разълярная, 1²9
„ сукнавальная, 133
„ тлустая, 130
„ тыгельная, 134
„ фаянсавая, 136
Гліназем, 137
Гліняк, 23
Глыбінёвая (вада), 727
Глыбінёвая развоі, 139
Гмах-печ, 195
Гнэйс, 141
Гняздо мінеральнае, 142
Горан лявы, 444
Гольт, 143
Горны лён, 39
Горст, 153
Горы выедавыя, 148
„ зморшчавыя, 147
„ скідавыя, 146
Грабэн 155,
Гранат 157,
„ альмандин, 160
„ богэмскі, 472
„ гросуляр, 158
„ піроп, 159
Граніт, 161
Гранітнікі, 162
Граптоліты 163
Графіт, 164
Грошнікі, 403
Грубіня (пласту), 383
Груды пескавыя, 70
Група, 165

- Гуля вульканічна, 64
Гуля мінеральна, 372
Геліотроп, 283
Гематит, 109
- Даліна адречна, 191
" папярочна, 188
" прадоўжна, 189
" скідавая, 155
" скрозьгорная, 190
" тэктонічна, 192
- Даўняжыўна, 447
Дах, 79
Дашнік, 194
Дванаццацёхсукосьнік, 533
Двохроўнавасёвы уклад, 578.
Дзёгаць земны, 171
Долёміт, 193
Дома, 194
Драпіна, 680
Друза мінераляў, 198
Друмліны, 199
Дрэваваты агат, 6
Дыас, 459
Дылюві, 182
Дымніца, 671
Дыніхціс, 183
Дыорыт, 186
Дынотэр, 184
Дыноцэр, 185
Дыстэн, 180
Дысьлёкацыя, 187
Дыябаз, 176
Дыялягон, 178
Дыямант, 19
Дыяспор, 179
Дыятомеі, 181
Дэвон, 170
Дэльта, 172
Дэнудацыя, 173
Дэпрэсія, 174
Дэфляцыя, 175
- Жалеза, 211
" мэтэоравае, 212
- Жалязняк, 203
" буры, 206
- Жалязняк вуглісты, 209
" магнэсавы, 207
" тытановы, 208
" чырвоны, 205
" шпатавы, 210
- Жарало ўздыму, 317
Жарства, 197
Жах-зывер, 184
Жах-рыба, 183
Жвір, 156
Жужма, 697
Жыла, 213
- Завальле, 433
Западзіна, 92
Засмаленые (пустыні), 215
Заходні птах, 117
Звал, 404,
Згібіна, 661
Згладжаная скала, 47
Зграмаджэніе, 13
Землетрасенье зыбістае, 217
" штурхальнае, 218
Земная " парода, 150
" смала, 41
Земны алей, 149
" воск, 450
Зерналёд, 659
Зложжа, 213
Злом, 231
" чарапашыны, 232
Злотабэрыль, 675
Змаршчэніе, 589
Зморшч (земны), 580
Змыў, 1
Змытак, 713
Зона, 220
Зрастанье (блізьнюк), 597
Зрушэніе, 553
Зрэз морскі, 2
Зъледзяненіе, 418
Зъляпняк, 305
Зъмяшчэніе, 187
Зънішчэніе (карь), 424
Зъніжэніе рэк, 242
Зънікаючыя вазёры, 293
Зярняк, 161

- Ізоморфізм, 233
Індыга мядзяная, 238
Індэкс, 237
Іржа, 529
Іржавець, 530
Ірыд, 239
Іскрак, 298
 " мышакаваты, 374
 " жалезны, 299
 " мядзяны, 300
 " прамяністы, 303
 " серчаны, 302
 " срэбны, 304
 " цынавы, 301
Іхтыозаўр, 245

Кайнозойская эра, 246
Кальцыт, 249
Кальцыум, 248
Калямін, 105
Каменна-вугальны пэрыод, 264
Каменная соль, 251
Каменные ядры, 265
Каменчыкі вулканічныя, 336
Камень галыновы, 256
 " амазонскі, 253
 " гаршэчны, 255
 " жорнавы, 254
 " ледавіковы, 74
 " лідзійскі кварц, 260
 " месячковы, 257
 " прамяністы, 258
 " прыблуда, 722
 " рогавы, 261
 " сонечны, 262
 " цынавы, 259
 " цяжкі, 263
Каменьні паўшляхетныя, 252
Камлыга, 140
Кантаслуп 1-га роду, 501
Кантаслупавы пескавік, 272
Каолін, 266
Кара земная, 267
Карбон, 264
Карбонат, 268
Карставы краявід, 270
Касітэрыт, 259
Кастар, 271

Катліна, 75
Катліна, 315
Каўзаньне, 581
Кварц, 274
 " авантурны, 282
 " выемкавы, 276
 " дымчасты, 277
 " звычайны, 278
 " катовае вока, 281
 " крывяны, 275
 " онікс, 285
 " плавучы, 280
 " халцэдон, 284
 " шклісты, 279
Квадратовы ўклад, 578
Квасныя пароды, 292
Кізэльгур, 289
Кізэрыт, 290
Кінавар, 291
Кіраўнічая выкалні, 541
Клінасьцен, 609
Кобольдавыя кветкі, 723
Кокс, 296
Комбінацыя формы, 309
Конглёмэрат, 305
Конкрэцыя, 306
Коразія, 312
Корозія, 311
Корунд, 312
Крамень, 318
Крамняк, 274
Крамяністкі, 181
Крамняквасная медзь, 571
Крохкаваньне, 521
Крушня, 433
Крывавік, 109
Крывяная яшма, 107
Крыніца, 244
Крыоцэр, 317
Крышталічныя лупнякі, 323
Крышталь адзінкавы, 321
Крэйдавы пэрыод, 365
Крэсень, 318
Ксыфодон, 324
Кульм, 326
Купарвас мядзяны, 328
Купрыт, 327
Кэйпэр, 287

- Кэмбры, 288
Лабавіны, 199
Лёдавая гара, 9
Ледавік, 127
 " вісячы, 340
 " навіслы, 340
Ледавіковы пэрыод, 338
Ледавіковыя адклады, 339
Лёдагор, 9
Лейцыт, 345
Лён (горны), 39
Лепідоліт, 344
Лепідодэндры, 343
Лёэс, 346
Лігніт, 347
Лімоніт, 348
Лінія злому, 349
Літосфера, 350
Лугаваньне, 101
Луплівасьць, 594
Луплівасьць дасканалая, 595
Лупняк, 696
 " дахавы, 40
Лупнек ваты, 585
Лупнякі, 582
 " дахавыя, 583
Лупняковы, 585
Лускаваты камень, 344
Лускадрэвы, 343
Лушчак, 587
 " паташовы, 520
Лябірынт адонты, 329
Лябрадор, 330
Лява, 332
Ляжняк чырвоны, 342
Ляколіты, 335
Ляпілі, 336
Ляпіс, 351
Лятэрыйт, 337

Магма, 352
Магнэзыт, 353
Магнэзыйны лушчак, 56
Магнэс, 355
Магнэсавы жалязъняк, 354
Магнэтыт, 354
Малаводзьдзе, 363

Маляхіт, 356
Манія, 608
Масікот, 360
Масыў, 361
Масыўныя выбуховыя пароды, 359
Маргель, 367
Марказіт, 303
Мармар, 384
Махаваты агат, 7
Мядзяная блакіць, 11
Межаніна, 363
Матаморфічныя пароды, 368
Мечазубнік, 324
Мечахвостыя ракі, 369
Міжледавіковыя адклады, 362
Мікроклін, 370
Міоцэн, 373
Мінэраль, 371
Місьпікель, 374
Многапастацьцёвасьць, 489
Моляс, 375
Морская лялея, 376
Морыон, 382
Морэна, 377
Мядняк, 327
Мяжджэрыца, 646
Мяккая вада, 388
Мялізна, 440
 " падморская, 46
Мяліны, 439
Мэозойская эра, 364
Мэлініт 366

Набежнасьць, 484
Навал бочны, 381
 " канцевы, 378
 " ледавіковы, 377
 " падысподні, 379
 " сярэдні, 380
Навалок, 691
Навейны, 716
Нагэльфлю, 389
Надасяродак, 122
Наждак, 390
Наземныя процэсы, 711
Наканечнік, 469
Накладовы, 718

- Накапак, 599
Накіраванье пластоў, 503
Намул, 236
Нанос, 392
Наплавы, 17
Напластанье згоднае, 393
Нарастальнік, 306
Наступальны, 629
Наступ мора, 395
Нахіл, 391; 650
Нафта, 149; 358
Нацёк, 598
Некрышталёвы, 27
Нібылупнекаватасьць, 584
Нібыпастацьцёвасьць, 506
Нібытопаз, 624
Ніжні вугаль (кульм), 400
Нізавіна, 398
Нізіна, 397
Новажыўная эра, 246
Ножазубнік, 679
Нумуліты, 403
Нутразёмныя процэсы, 714
Ныркаваты (лімоніт), 499
Нэоком, 397
Нэптунізм, 398

Обсыдыян, 411
Озохэрый, 90
Олігокляз 420
Олігоцэн (трохуновы), 419
Онікс, 421
Ооліт, 422
Опалъ, 425
Органотворныя, 426
Органогенавыя, 426
Ортокляз, 428
Ортоцэраратыд, 429
Ортштэйн, 430

Паверх, 732
Паверх (пластоў), 552
Пагнутасьць пластоў, 230
Падабняк, 407
 " мядзяны, 408
 " рогавы, 409
Падморская мяліна, 46
Падмена, 507

Падняцьцё гор, 487
Падобнасьць, 485
Падобнасьць адваротная, 486
Пазем, 145
Паклад, 216
Паледавіковая адклады, 496
Палеозойская, 447
Паліраванье (ледавіковае), 490
Палусьценьне, 111
Пальцакрыл, 510;503
Палявік, 488
Палявік жалезны, 210;702
Панцырныя рыбы, 448
Паражня, 511
Парамэтр, 449
Парафіна, (озокэрый), 450
Парахненьне, 96
Парода выбуховая, 492
 " крышталёвая, 493
 " пластовая, 494
 " тубыльная, 42
Парцэлян, 656
Патрацьцёвы, 497
Паўзданьнік, 52
Паўпіраміда, 491
Пеніца манганавая, 453
 " морская, 454
Пенка морская, 353
Пень жылавы, 705
Перагной, 166
Прагрэз папярочны, 518
 " пластоў, 517
 " уздоўжны, 519
Перасек, 564
Пераўтвораныя пароды, 368
Пермскі пэрыод (дыас), 458
Першабытная, 37
Пэрыод, 458
Пескавік, 464
 " пярэсты, 465
Пескавыя груды, 70
Перапластанье, 456
Першатворныя пароды, 455
Пізоліт, 468
Піраміда, 470
Пірагірый, 474
Піролюзіт, 473
Піроп, 472

- Піросфера, 471
Пірыт, 475
Пластаватасьць, 586
Пластовыя пароды, 431
Пластазнаўства, 466
Плэзіозаўр, 478
Пліоцэн, 479
Плютонічныя (стараўбыху-
вый) земныя пароды, 483
Плятына, 482
Порфір, 495
Поўнасьценьне, 144
Пояс, 220
Праменьніца, 514
Прапластак, 663
Прапускальнасьць (пароды),
502
Прагрэз, 504; 517; 518
Прачалавек, 689
Продукцыйны пласт, 500
Простакутны палявік, 428
Профіль, 504
Прыступка, 614
Псаміт, 505
Псеўдоморфізм, 506
Псэўдоморфоза, 507
Псэфіт, 508
Птэродактыль, 510
Птэрыхт, 509
Пясок залатародны, 561
„ лёткі, 562
Пяскі залатыя, 532
Пясчак, 505
Пяруновыя стрэлы, 51
Пярэспа, 314
Пярэспы, 460
Пэмза, 452
Пэрыdot, 457
Пэтрографія, 466

Радыолярыя, 514
Разъвеў, 175
Размыванье, 515
Разъяданье, 313
Рак-волат, 241
Рапаківі, 523
Распад (парод), 520
Распалёны, 524

Раўчак, 412
Рогава-падабняковы лупняк, 530
Родоніт, 531
Роў, 45
Рознавасёвы, 576
Роўнабочны, 513
Роўнавасёвы, 579
Роўніца вызначаючая, 481
„ суразъмернасьці, 480
Ртуць, 535
Рубін, 536
Руда валавяная белая, 688
„ галкаватая, 538
„ лістаковая, 615
„ смолкавая уранава, 655
„ срэбная чырвоная, 474
„ цьмяная, 537
Рудзяк, 430
Рудня, 539
Ружавік, 427
Рутыль, 88
Рух зямлі абаротавы, 167
„ „ паступовы, 168
Рыбакрыл, 509
Рыба-яшчар, 245
Рыфы, 544
Рэальгар, 525
Рэзны камень, 285
Рэльеф, 527

Салетра, 556
Сальмяк, 396
Самародак, 545
Санідын, 546
Саракавасьмісьцен, 592
Серка, 560
Серкавая крыніца, 562
Серчаны іскрак, 563
„ квас, 561
Сігілярыя, 565
Сідэрыт, 566
Сілікат, 569
Сілур (сілурскі), 568
Сіні камень, 328
Сінкліналь, 386
Сінь мядзянная, 571
Сіэніт, 567
Скала згладжаная, 47

- Скамянеласьць, 417
Скід, 548
Слупавік, 44
Смала земная, 41
Смалістае дрэва, 347
Смарагд, 53
Смолка валавяная, 250
 " земная, 588
Смуродны воск, 90
 " лупняк, 57
Спад рэчкі, 445
Спод, 341
Спрадвечныя пароды, 453
Спробны камень, 260
Стажок выбуху, 308
Сталае месца заляганьня, 310
Станін, 301
Старавыбуховыя земныя па-
роды (плутонічныя), 483
Страпах, 38
Стараяшчар, 36
Съценкатварэнъне, 413
Стоп (мэталяў), 593
Струмень, 498
Стэатыт, 217
Стэгоцэфаль, 601
Сукоснасьцен, 534
Сукосны, 576
Сумяшчальнасьць, 590
Суразъмернасьць, 570
Сурык, 608
Сутыкавае поле, 307
Сучасныя адклады, 18; 591
Сфэн, 620
Сфеноід, 609
Сфэросідэрыйт, 702
Съвідравальны камень, 268
Съвідраваць, 549
Сънегазвал, 333
Съпіжавы, 703
Съпіжарны, 703
Съціранъне, 312
Съцяты крышталъ, 596
Сэйсмомэтр, 559
Сэленіт (гіпс), 555
Сэ он, 554
Сэрпэнтын, 557
Сярэдняжыўная эра, 364
Тальк, 255
Тапняк, 477
Твань, 236
Тканіна мінеральная, 294
Тлушчак, 217; 610
Топаз, 623
Топкасьць, 476
Торф, 625
Травэршина, 627
Трапэзойд, 631
Трахіт, 632
Трацьцёвы пэрыод, 634
Траяк, 641
Трохлобнік, 640
Трохвасьмісьцен, 636
Трубка літавальная, 642
Трыкутны дванаццаціцен, 638
Трылёбіт, 640
Трохроўнавасёвы ўклад, 577
Трыясавы, 637
Трэпляк, 633
Тубыльная парода, 42
Турмалін, 644
 " рысачкавы, 694
Турон 645
Тынкаль, 71
Тытаніт, 620
Тэлеозаўр, 612
Тэмор, 615
Тэраса, 611
Тэтрагональны, 617
Тэтраэдр, 618
Тэтартоэдрыя, 616

Угнуцьце, 386
Угнуцьце земнае, 115
Уклад (пластоў), 572
Уклад крышталічны, 573
Ультрамарын, 351
Умбра, 654
Упад ракі, 91
У аніт, 655
Ускосная пластаватасьць, 177
Усходні алябастар, 15
Уток ракі, 91

Філіт, 658
Фірн, 659

- Фітопалеолёгія, 660
Фліш, 662
Фоноліт, 665
Формацыя, 666
 " група, 667
 " паверх, 669
 " супласьце, 668
Фосфорит, 670

Халькопірит, 300
Хвалістая лява, 86
Хвалісты рух грунту, 87
Хлорит, 674
Ходня, 706
Хризобэриль, 16; 675
Хризоліт, 676
Хризотыль, 677

Цанклёдон, 679
Цемравыя (абшары), 43
Цеплаземная ступень, 116
Цмок, 735
Цвёрдасьць, 611
Цынобта, 291
Цыняк, 255
Цырк (ледавіковы), 685
Циркон, 118
Цысты, 687
Цэоліт, 682
Цэруэт, 688
Цэфалалясьпіс, 683
Цэхштэйн, 684
Цяжкатопкасьць, 643
Цяжкі камень, 693
 " шпат, 48

Чарапашкавы вапняк, 522
Чатырохшасьціцен, 613
Чатырохкутны, 617
Чатырысьцен, 618
Чацьвертарадны, 690
Чвэрцьсьценъне, 616
Чорная яшма, 260
Чырвоназем, 320
Чырвоная вохра, 322
 " вэніса, 160
Чырвоная мядзяная руда, 327
Чырвоны жалязьняк, 109

Чырвоны лежань, 316
Чэрата-косткі, 295

Шар'яж, 691
Шасьціцен, 695
Шафір, 547
Шахта, 692
Шкло вульканічнае, 411
 " маскоўскае, 387
Шлір, 698
Шліф, 699
Шліфоўка, 413
Шляхетны гранат, 160
Шляхетныя каменьні, 196
 " мэталі, 58
Шмаргель, 390
Шпат тапняковы, 477
Шпат вапняковы, 249
Шпінэль, 704
Шток жылавы, 705
Штурхальны рух грунту, 621
Шчыліна, 635
Шчытагалоўня, 683
Шыфер, 696
Шэрла, 694
Шээліт, 693

Экзарацыя, 710
Элемэнты, 712
Элюві, 713
Элятэрый, 588
Эоляевы, 716
Эоцэн, 727
Эпігэнэтычны, 718
Эпідот, 719
Эпоха, 720
Энстатыт, 715
Эра, 721
Эратычны, 722
Эрозія, 724
Эрытрын, 723
Эўрыптэр, 709
Эфузыйны, 726

Ювэнільная, 727
Юра (-скі), 728
 " белая (мальм), 729
 " чорная (лейас), 730

Яблыкі морскія, 687
Янтар, 731
Яр, 412
Ясьпіс, 734
Яхант, 733

Яшма, 734
Яшчар, 735
" дасканалы, 612
" -доўгашый, 478
